*၃။ အစားအစာ ထည့်ပေးပြင်ပေးရာတွင်* ကောင်းမွန်သောကျန်းမာရေးအလေ့အကျင့်။ အစားအစာ ထည့်ပေးပြင်ပေးရာတွင်အရေးကြီးဆုံးအချက်မှာ - ကျက်ပြီးသောအစားအစာကို အောက်ပါအချက်များနှင့်

ရောစပ်မှုမရှိစေရန်ဖြစ်သည်။

အစားအစာအနီးတွင်
 စကားလက်ဆုံပြောဆိုခြင်း။
 (သို့မဟုတ်)ချောင်းဆိုးခြင်းများ
 မပြုရန်။

ထည့်စရာ၊ပစ္စည်းကရိယာများ
 ကိုမှန်ကန်စွာကိုင်တွယ်စေရမ
 ည်။ (ပုံအတိုင်း)

ဇွန်း၊ခရင်းများကိုင်ရာတွင်
 လက်ကိုင်နေရာတွင်သာကို
 င်ရန်။



ရေခွက်ကိုင်ရာတွင်ခွက်၏အလယ် အောက်၀ိင်းနေရာတွင်ကိုင်ရန်။



အစားအစာထည့်ထားသောပုဂံလုံ
 းပုဂံပြားများကိုင်ရာတွင်လက်ချေ
 ာင်းနှင့်အစားအစာထိတွေမှုမရှိစေ
 ရန်။



၄။ အစားအစာ ရောင်းရာတွင်

ကောင်းမွန်သောကျန်းမာရေးအလေ့အကျင့်။

အစားအစာကို ရောထွေးမှုမရှိစေရန်
 လုံခြုံသန့်ရှင်း၍ရှေ့ပိုင်းတွင်မှန်ဖြင့်ပြု
 လုပ်ထားသည့် ဗီရိုထဲတွင်ထားရှိရန်၊

အစားအစာများ ခတ်ရာတွင်
 ယောက်ချိုဇွန်း၊ဇွန်း (သို့မဟုတ်)
 ညှပ်သောအရာဖြင့်အသုံးပြုရန်။



၅။ စားသောက်ဆိုင်အတွင်းကျန်းမာသန့်ရှင်းမှုကိုကြည့်ရှုထိန်းသိမ်းသည့် ကောင်းမွန်သော ကျန်းမာရေး အလေ့အကျင့်။

မီးဖိုချောင်၊စားသောက်ခန်းများကို
 ကျန်းမာသန့်ရှင်းနေစေရန်၊အချိန်
 မှန်သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်ရန်။

စားသည့်ဖောက်သည်များ
 စားပြီးတိုင်း၊စားပွဲကိုချက်ချင်းသိ
 မ်းဆည်းရန်။



အိမ်သာများ၏ကျန်းမာသန့်ရှင်း
 မှုကို အမြဲတမ်း



Publishing no.2/2558, 33,200 copies Publishing Keawjawjom Printing & Publishing Suan Sunandha Rajabhut University

## HEALTH NETWORK TOWARDS ASEAN COMMUNITY

တစ်ကိုယ်ရေနှင့် ပတ်၀န်းကျင်သန့်ရှင်းရေးပညာ





Bureau of Food and Water Sanitation, Department of Health, Ministry of Public Health, Tiwanon Road, Nonthaburi 11000 Thailand http://foodsan.anamai.moph.go.th/

สุขวิทยา ผู้ส้มพัสอาหาร ภาษาพม่า

## အစားအစာ ကိုင်တွယ်သူ ဆိုသည်မှာ မည်သူနည်း။



အစားအစာ ကိုင်တွယ်သူသည် စားသုံးသူအား ရောဂါများကူးစက်စေနိုင်သည်။ ၁။ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်းရောဂါရှိပြီး လက္ခဏာအရိပ်အခြေမပြသောသူသည် အနာရောဂါရှိပြီး၊ လက္ခဏာ အရိပ်အခြေရှိသောသူကဲ့သို့ အစားအစာအားရောဂါသယ်ဆောင်ပေးသူအဖြစ်။ ရောဂါကူးစက်စေနိုင် သည်။

ဝမ်းလျှောခြင်း၊ဝမ်းကိုက်ရောဂါ၊အူရောင်ရောဂါ
ကဲ့သို့သောရောဂါများ၏ရောဂါပိုးများသည်၊ အိမ်
သာမှထွက်တိုင်းလက်ဆေးခြင်း (သို့မဟုတ်)
သန့်စင်စွာဆေးကြောခြင်းမရှိလျှင် အစားအစာ
ကိုင်တွယ်သူ၏လက်မှတဆင့်ကူးစက်နိုင်သည်။

၂။ လက်၊ နာရည်၊ တံတွေး တို့မှ ကူးစက်ပြန့်ပွားနိုင်သည့်

လူနာ၏ နာရည်၊တံတွေး တို့မှ ကူးစက်ပြန့်ပွားနိုင်သည့်
 အအေးမိခြင်း၊အဆုပ်နာရောဂါရှိလူနာများ
 စကားလက်ဆုံပြောဆိုခြင်း။
 အစားအစာအနီးချောင်းဆိုးခြင်းများဖြင့် အစားအစာအား
 ရောဂါပိုး ကူးစက်ပြန့်ပွားနိုင်သည်။
 ၁၊ ဒက်ရာများ၊ အစားအစာများချက်ပြုတ်ရန်ပြင်ဆင်နေချိန်တွင်
 အစားအစာကိုင်တွယ်သူက အနာ အဆာ၊ ပြည်တည်ခြင်း ဖြစ်လျှင်
 ဘက်တီးရီးယားများ အစားအစာထဲရောထွေးနိုင်သည်။

အစားအစာ ကိုင်တွယ်သူ၏ကိုယ်ရေးကိုယ်သာ တကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှု၊

အစားအစာ ကိုင်တွယ်သည် အောက်ပါအကြောင်းအရာများတွင်မိမိကိုယ်ကို မှန်ကန်စွာပြုမူရမည်။

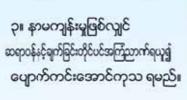
- ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်နေစေရန် ပြုမူလေ့ကျင့်ခြင်း။
- အစားအစာများ ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ရောင်းခြင်းတို့တွင်ကောင်းမွန်သောကျန်း မာရေးအလေ့အကျင့်။

ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်နေစေရန် ပြုမူလေ့ကျင့်ခြင်း၊

၁။ ကိုယ်ခန္ဓာသန့်ရှင်းစေရန် နေ့တိုင်းရေချိူခြင်းနှင့် တစ်ပတ်လျှင် အနည်းဆုံးနှစ်ကြိမ် ခေါင်းလျှော် ပေးရန်။ အထူးသဖြင့် မိမိ၏လက်ကို အမြဲတမ်းသန့်ရှင်းနေစေရန်ကြည့်ရှုတေင့်ရှောက်ရမ ည်။



၂။ ကျက်၍သန့်ရှင်းသော အစားအစာကို လုံလောက်စွာစားသုံးပေးရမည်။





## အစားအစာများချက်ပြုတ်ခြင်း၊ရောင်းခြင်းတို့တွင် ကောင်းမွန်သောကျန်းမာရေးအလေ့အကျင့်။ ၁။ မီးဗိုရျောင်ထဲမဝင်မီ အဆင်သင့်ဖြစ်ရန်ပြင်ဆင်ခြင်း။

- ချက်ပြုတ်သူ၊ ထည့်ပေးပြင်ပေးသူသည်၊
   အဝတ်ကိုသန့်ရှင်းစွာဝတ်ဆင်ရမည်။ အကျီလက် ရှည်၊
   အဖြူရောင်ရှေ့ဖုံးခါးစည်းဝတ်ဆင်ခြင်း၊ဦးထုပ်(သို့မဟုတ်)ဆံအုပ်ဆောင်းထားခြင်း၊
- အစားအစာမချက်ပြုတ်မီ လက်ကို သန့်ရှင်းစေရန် အမြဲတမ်း ဆေးကြောပေးရမည်။
- လက်သဲကိုသန့်ရှင်းစေရန်ညှပ်ပေးရမည်။လက်ပတ်ဝန်းကျင်တွင်ဒ က်ရာရရှိလျှင်ချက်ချင်း ကုသ၍ပလပ်စတာပတ်ထားရမည်။



၂။အစားအစာပြင်ဆင်-ချက်ပြုတ်ချိန် ကောင်းမွန်သောကျန်းမာရေးအလေ့အကျင့်။

- အစားအစာပြင်ဆင်-ချက်ပြုတ်ရာတွင် ကြမ်းပြင်မှ အနည်းဆုံး
   (၆၀) စင်တီမီတာမြင့်ဧရေမည်။ ချောင်းဆိုးတိုင်း
   သန့်ရှင်းသောအဝတ်ဖြင့်ပါးစပ်နှင့်နှာခေါင်းကိုဝိတ်ထားရန်။ချ
   က်ပြုတ်ချိန်တွင် အစားအစာ မြည်းကြည့်လိုလျှင်
   ပုဂံလုံးထဲထည့်ခြင်း(သို့မဟုတ်) သီးခြားဇွန်းကိုအသုံးပြုရန်။
- အစားအစာကိုသန့်ရှင်းအောင်ချက်ပြုတ်ပါ။ ဥပမာ ချက်ပြုတ်မှုမပြုလုပ်ခင် မချက်ရသေးသော အစားအစာကိုဆေးကြောပြီး၊အမြီတမ်းကျက်အောင်ချက်ပြုတ် ပါ။